

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ NEDEL'U NA ŠESTNÁST' STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok ... 4 koruny — hal.
 Na pol roka ... 2 « — «
 Na štvrt' roka ... 1 « 20 «
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor :

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 púp. komorník, kraj. vyslanec.

Majiteľ a vydavateľ:
 JAN MOLNÁR

Redakcia a vydavateľstvo :

Budapest, VIII. ker., József-körut 35.
 sem sa majú posielat' predplatky, jako dopisy do novin,
 ohlášky a náhodné reklamácie. Cena jedného 5 stĺpcového
 malého riadku je 20 hl. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Šťastlivý nový rok!

Kňazi a liberáli.

Niet tej hlúposti, ktorú by ľudia neuverili.

Zkúsenosť učí, že človek nenie v stave každému vyhovieť, lebo — kolko domov, tolko obyčajov — hovorí porekadlo a chůtky a zauchá sú rozličné — hovorí Nemec.

Ani sám Pán Boh nenie v lepšom položení; ľudia vždy majú čo proti nemu reptáť: raz pri mnoho prší, potom zase málo, zase mu je horúco a zase je chladno atď.

Ponevác dľa výroku Kristovho, «učeník nenie nad majstrom», preto nemáme sa čo diviť, že liberáli nás kňazov ľudákov porád hania, pomlúvajú, môžeme robiť čo len chceme.

Žije-li kňaz ticho, utiahnuto — menujú ho netopierom, leňochom, hovoria, že nie súci do spoločnosti, do sveta; najmä tí, ktorí v kláštorech modlitbe, vede, úmeniu sa venujú, sú vystavení všeobecnej potupe. Na tých vrešia liberáli: títo mnisi kradnú boží deň, neosožia nič štátu, prečo neidú medzi ľud, nevyučujú mládež, neopatrujú chorých?!

Učinkujú-li mnisi medzi ľudom, držia sv. missie, tu hneď kričia liberáli: tí nech len ostanú v kláštore, nech sa tam modlia, postia, čo ich do ľudu! Snažia-li sa vyučovať mládež, liberáli sa hneď proti tomu postavia, že vraj mnisi nie sú súci za učiteľov, lebo oni nemajú rodinu, preto nevedia mládež vychovávať, oni vraj nepoznajú svet a jeho potreby, preto nedovedú vychovať ľudí do sveta súcich.

Neide-li zase kňaz do školy, už liberáli v sbore hromžia; hľa, ako sa tí starajú o školy, pokutovať ich treba, jestli školy omeškajúť

Opatrovanie nemocných skrze mníchov a mníšiek ešte len trpia, ba nejeden zafatý liberál radšej sa dá opatrovať mníškou, ako svetskou opatrovatelkou. Ale aj tu majú vždy čo posudzovať a beda! jestli v takomto špitáli nejaký blázon z okna vyskočí alebo inú hlúposť vykoná, hneď sú tie mníšky na príčine!

Prevezmú-li mníšky naprávanie, šľachtenie rôznych ženských priestupníc alebo nedospelých detí, nuž často sa im za to liberáli tým odplatia, že ich vyženú von z krajiny, ako teraz vo Francúzsku: a potom iste prevezme káznice, žaláre, špitále kadejaký žid do árendy a bude s nimi robiť gšeft.

Je-li kňaz veselý a dobrej vôle, hneď sú tu liberáli a kážu mu o skromnosti a učia ho, čo slušnosť žiada. Prijmú-li na fare alebo v kláštore kresťanským pohostinstvom prišlých hostov, hneď hovoria liberáli: ale je tým kňazom dobre! nerobia nič, len jedia, pijú, v karty sa hrajú. Jestli ale farár skromne uhostí alebo neprijíma hostí, tu je zase v očiach liberálov skupáň a skuhroň.

Na kňazov hovoria liberáli, že sú to najväčší skupáňi, že len peniaze vydierajú chudobnému ľudu; a keď tí kňazi podporujú chudobných, dávajú na kostoly, školy, sirotince, opatrovnice, a kto vie načo, tu zase podozrievajú kňazov, že sa vraj oni len pretvarajú, že to len lecikedy omrvinku hodia, aby ľuďom oči zaslepili a ľud ku sebe privábili.

Šatí sa kňaz dľa svojho stavu. tu vykrikujú, že by to treba bolo zakázať v tých predpotopných reverendách v terajšom svete vzdelaných ľudí strašiť; a zase keď daktorý kňaz sa trochu po svetský nosí, hneď ti najdú tisíc poznámok naňho a menujú ho štuccerom, gigerlým.

Dnes hromžia liberáli, že hocktorý kaplán alebo reholník musí v malej, tmavej, mokrej izbe bývať a zajtra už ich mrzí, keď daktorý farár má aspoň obstojné bývanie.

Podporujú-li kňazi umenie a vedu, hneď hundrú liberáli, že by lepšie bolo chudobu napomáhať — druhý raz zase pretvárajúc sa dudrú, že kňazi pre umenie a vedu nič nerobia.

Ide-li kňaz peší — hneď je skupáň, ktorý nechce dať nikomu dačo zarobiť. Vezie-li sa biskup na kočiari, to zase jeduje liberálov: laď že ti ho laď! Apoštolovia pešky chodievali a ich nástupníci na štvorke a batároch! Či nie škoda tolko výdavkov? radšej by chudobných podporovali!

Gazduje-li kňaz a odkladá na budúcnosť, liberáli na to hneď ani tí zákonníci hovoria: nestarajte sa o dnes a zajtra, čo budete jesť a piť atď. — Nepodarí-li sa kňazovi dajaké podujatie, máli stratu, to je krik a lárma, že kňazi premrhajú cudzí majetok.

Hlavne cirkevné majetky kolú oči liberálom. Nazvali ich «rukou mrtvou.» Že vraj z tých nemá nikto osohu ako z mrtvého. Akoby kňazi mohli z povetria žiť. Ako keby tie nesčislenné veľkolepé školy, preparandie, university, sirotince, nemocnice, špitále a iné dobročinné ústavy, ktoré cirkevnými peniazmi sú vystavené a udržané, ne-

boly nič. Akoby tie veľkodušné podporovania vedy a umenia, ako aj vedeckých a umeleckých podnikaní všetko nič neznamenalo. Kto-že pestuje vedu a umenie lepšie než cirkev? A to nestojí nič? Lahko sa honosiť štátu svojimi ústavami, ktoré cirkvi len na hanbu pravdy a zákona pokradnul; lahko štáto katolíckymi millionami svoje školy a ústavy podporovať. A či tá «mrtvá ruka» neplatí dane a to väčšie ako hocktorí židovskí burzianeri, bankári, ktorí svoj majetok nazdierali klamstvom, úžerníctvom?!

Rád by ja počul ten pekelný krik, keby tak nektorá kapitula alebo kláštor, pre neprajné časy, alebo oklamaní dlžníkami musela krachnúť; kdežto u liberálov je na dennom poriadku krach. Najprv nacicajú z ľudu groša a potom pre nesvedomitú manipuláciu ide všetko dolu vodou, len bankári plávajú na površí dobre napchatým mešcom.

Keď voľakde ľudia rozhorčení nad bezočivosťou židov týmto poriadne kabáty na chrbáte vyprášili, vtedy kričali liberáli: prečo kňazi z kazateľnice nepoučia ľud, že milovať treba každého blížneho, aj žida?!

Teda keď je židovská-liberálna kožka v nebezpečenstve, vtedy je dovoleno z kazateľnice vyučovať ľud na jeho povinnosti, ale keď nám liberáli berú cirkevné práva, keď chcjú oni ustáliť počet sviatostí atď., vtedy je nám neslobodno z kazateľnice poučovať ľud, čo je učenie Kristovo, a že viac treba počúvať Krista ako liberálov, vtedy vrešia: Politika nepatrí na kazateľnicu! a zákon, ukujú, ktorým ťažké pokuty uvalujú, jestli by sa kňaz opovážil dľa ich úsudku politizovať na kazateľnici. Ako keby sme my medzi nebom a zemou viseli a nežili na tejto zemi, ako praví občania tejto krajiny, ako keby my sme nesmeli svoje občianske práva vykonávať!

Dnes ti kňaz z kazateľnice oznamuje rôzne vlastenecké slávnosti, zábavy — a zajtra ťa zaprú pre političnú kázeň, lebo si učil ľud: neverte falošným prorokom!

Ráno má kňaz kázať proti socializmu, revolúcii — a popoludni už nesmie kázať proti tomu, čo ku socializmu a revolúcii vedie!

Ej, kto sa tu vyzná, to je ... múdry človek!

Za časov cisára Jozefa II. museli kňazi ľud z kazateľnice vyučiť o štepení kiacheň (pokov), o sviňskom dúle a o podobných «nábožných» veciach, — dnes neslobodno kázať proti liberál-

nemu dúlu, proti židovsko-liberalným lžinovinarom, spolkom, proti slobodnozedeňarom a proti podobným nepriateľom viery ... lebo to by už bola politika.

Ej, kto sa tu nevyzná, to je ... nemúdry človek!

My kňazi môžeme robiť čo chceme, predsa vždy len my chybíme a stále nás bude liberál pomlúvať. Len keby sme s liberálmi do jedného vreca dúchali, vtedy razom ani nejakým bosorstvom by sme sa stali anjelmi svetla. No ale my z toho neprosíme, nás teší jedine láska verných katolíkov, ktorí aj proti našim skutočným chybám uznánliví sú. My sa mnoho netrápime o nenávisť žido-liberálov.

Nech len liberáli nás omlúvajú, my známe tie slová, «keď mňa prenasledovali, aj vás prenasledovať budú.» Naša hlavná starosť je tá, aby Boh bol s nami spokojný a nie liberáli.

Pravda, liberáli týmto pomlúvaním a falošným podozrievaním dojdú istého úspechu u ľudí, ktorí nevedia rozmýšľať a za hotový groš berú, čo židovské noviny nastolia. U ľudí, ktorí radi by zástoj hrať a celá ich múdrosť v nenávisťou kypiacich rečiach proti kňazom záleží. U týchto sa im podarí roznecovať zlosť, hnev proti kňazstvu. Pravý kresťan-katolík opovržením zahodí liberálne noviny, kalendáre a spisy.

POLITICKÉ CHÝRY.

Voľba vo Fraštáku.

Keď et. čitatelia naši obdržia číslo toto, voľba vo fraštáckom okrese bude už skončená.

Dnes len tolko môžeme povedať, že bude to tam borba strašná medzi našimi a liberálmi. Stane-li sa tam niečo aj horšieho, budú-li liberáli dopúšťať sa všetkých pekelných zločinov proti statným našim ľudakom: za všetko to zodpovedným je nikto iný, lež výlučne len p. ministerpredseda: Koloman Széll!

My sme v časopise tomto nikdy nenapádali osobnosť Széllovu, ba sme povždy ochotne uznávali a schvaľovali jeho čestnejšie smýšľanie. No pri voľbe fraštáckej dokazuje sa, že toho nikdy nebol hoden.

Už pán Rokovszky bol poznamenal pri svojej jednej interpellácii, že keď p. Széll sľubuje horý-doly v záujme

čistých volieb, ale nepostará sa o to prisne, aby si menší liberálni panáci aj povšimli slov jeho: že takéto počínanie zdá sa byť neúprimným. — Proti tomuto sa Széll veľmi bránil a ubezpečoval každého, že pri voľbe fraštáckej nesmie sa stať ani najmenšieho proti počestnosti a čistote volieb — a že ktokoľvek opovážil by sa z jeho slov posmechy si robiť, ten pocíti potom následky toho.

Takto vystatoval sa pán Széll ako taký Hári Jánoš hrdina, ale nitrianskym pánom liberálom ráčilo sa ináč. Mnohomlúvny minister je na to, aby si v parlamente nahovoril toho koľko chce, a úradní kortesi liberálov sú zase na to, aby obrátili na posmech všetky tie hrdinské zariadenia Széllové.

Jaká to bude tá Széllovszká čistota volieb vo Fraštáku, to môžete posúdiť z poriadkov, ktoré zavádza predseda voľby: Ďuro Csillaghy, dozorca matrikársky. Musia byť výhlady liberálov veľmi zúfalisté, keď chytajú sa takých prostriedkov, aké tento človečisko vymyslel. On, ako predseda, dal rozkaz, že ľudoví voličia nesmú vziať s sebou do Fraštáku, lež len po Vörösvár a Mestečko, a ztadiaľ majú ísť ľudia pešo dobrú hodinu na voľbište!!!

Keby také nečo vykonal predseda ľudového smyslenia, toho by hneď zdrapili žandári ako verejného rautera ktorý olúpil voličov o prislúšnú im dľa zákona furmanku. Lebo my s našim jednoduchým rozumom chápeme to tak, že keď raz zákon ustáli a zabezpečuje podmienky furmaniek pre voličov; a ďalej, keď kandidát za tieto furmanky zákonitú plácu vyplatí: že teda v tomto páde nikto na svete nesmie znemožniť tento zákonom zaručený dovoz voličov.

Vidíme z tohoto, že vrátili sa nám celkom časy bánfýcké — a Széll ešte reční s veľkým zápalom o jeho čistote volieb. Nuž jako tomu rozumieť?

A tak to ide aj s tým vojskom. Po celom okrese je až sviatočná tichosť a pokoj svätý; ale Ďuro Csillaghy vidi mátohy v povetří a doprace voličom na krky ohromné množstvo vojakov, ako by mal mesto Maký-Fing obliehať. No, takáto počestnosť volebná aj s takým predsedom stojí tiež toľko, ako ten Maký-Fing Angličanom.

A aby ľudia vedeli, že jako ich liberálny predseda nosí na srdci, preto nariadil, aby *najvzdialenejšie obce ľudové hlasovali až na posledy*. Treba vedieť, že n. pr. Dobrá Voda leží od Fraštáku až na päť hodín. A p. Széll ešte stobohuje v parlamente, že však veru takto a takto vykoná každému, kto by sa jeho úpravy nedržal. Nuž prosím, kto je tu teda blázoň?

Katol. autonomia.

V záležitosti samosprávy katolíkov bude zasedať 27-členový výbor autonomických zástupcov dňa 9. t. m. na pozvanie osv. biskupského sboru. Majú sa radíť nad tým elaborátom, ktorý zostavený je s porozumením ministeria kultu. Iným slovom: pojednávať budú nad tým plánom, dľa ktorého minister zamýšľa zaviesť samosprávu katolíkov. Gróf Ferdinand Zichy už dvakrát ohlásil sa v novinách a za ním aj iní vážni mužovia katolícki a všetci

hlásajú, že tento plán nestojí nič, ba že je nebezpečný. Tak n. pr. nechce povoliť autonomii vymenovanie cirkevných hodnostárov; pri školách dovoľuje nám len akési dozorstvo, ale profesorov vymenovať, knížky učebné predpísať by sme nemohli; základiny naše — krome univerzitetnej — nechcú nám vydať a p.

Z toho vidno, že z našej autonomie pravdepodobne zase len nebude nič.

Za to ale arcivlastenci židia tým viacej nádeje prechovávajú, že si utvoria samosprávu. — Oni sú už tak mocní a tak všestranne za najvýbornejší a najpotrebnejší materiál vlastenecký vychvaľovaní, že zamýšľajú sriadiť sa v samosprávu, aby takto pozíciu svoju a nadvládu v krajine na večné časy mohli si upevniť. Najmilejší kamarát Széll: Vészi a Vázsonyi vzali túto záležitosť do ruky a niet pochybnosti, že sa im aj všetky jejich židovské plány skvele vydaria.

Rozpočet ministerstva orby.

Pri pojednávaní výboru o rozpočte ministerstva orby odznely vážne slová o rozličných užitočných veciach, ako: o horách, pašienkoch, o ovocinárstve o dorábaní vína o spolkoch atď. Zajímavé je, že padly tu slová aj o našich Rusoch, kozármi vyciavaných. V poslednie časy totiž vyšlo na javo, že v Mármárošskej *celé dediny* cakumpak prišli na predaj a predávači boli kozári-židia. — Časopis agraristov Hazánk začal ostro napádať tieto pomery a najväčší novomadar: Vészi dal sa brániť pokrevencov svojich kozárskych. — Pri pojednávaní teda ministerstva orby povstal aj jeden druhý arcimadar asice kresťan, Komjáthy, a vytýkal ministerovi, že potravné spolky v Mármároši nie sú vlastenecké, že nerozširujú Maďarstvo!

Nuž takýchto to máte hľa vlastencov.

Sťahovanie do Ameriky.

Minulého roku odišlo nám z Horno-Uhorska asi 28 tisíc ľudu do Ameriky. Medzi nimi bolo aj 7000 žien. Predošlé roky nevychádzalo nám žien iba tak do jeden tisíc. Je to smutný znak toho, že ľudia odchádzajú už s celou rodinou a nepomýšľajú sa vrátiť nazad. Najnovšie zase vzráha sa prúd vysťahovalecký. Z Budapešti a z Báčky odchádzajú celé roje.

Tieto dni na železničnom nádraží na Vrútkach žandári chytili 16 vysťahovalcov, ktorí z čiastky s falošným pasom, z čiastky ale bez pasu chceli odísť do Ameriky, lebo, jako udali, v Uhorsku nemôžu dostať roboty. Všetci sú rumunskí roľníci a pochádzajú z fogarašskej stolice; boli medzi nimi aj dvaja vojopovinní mládenci a dve saské dievčatá. Našli u nich 3500 korún v hotovosti, tieto peniaze im odobrali ponechajúc im len po 20 korunách na cestovné trovy i ešte v ten istý deň poslali ich po železnici nazpät domov a za nimi ich peniaze.

Takéto pády sú vo Vrútkach teraz na dennom poriadku.

Vojna v júznej Afrike.

Tretí už rok trvá nešťastná vojna v Transvaale na nesmiernu hanbu Angličanov; ale tento pyšný národ ešte vždy nevie sa pokoriť.

Búrov udržuje akási zázračná moc — ináč to už byť nemôže. Oni s časom na čas dávajú ohromné údery čatám anglickým. Najnovšie zase nabili — a to dvarázy nepriateľa. Zvlášte pri Tweepfontainu utrpeli Angličania citlivú porážku od Devetta. O tejto bytke časopisy sdelujú:

Brüssel, 2. jan. Víťazstvo Devetta u Tweepfontainu bolo o mnoho väčšie, než sa to z anglických telegramov dalo tušiť. Búri odobrali angličanom tri delá, šesťdesiat-sedem vozov s muníciou, dvetisíc pušiek a stopätnásť vozov s potravou, ďalej usmrtili dvestoštyridsať a zajali tristodevedesiat anglických vojakov.

Heilborn, 2. jan. Devet je údajne pri Leeuwkope, odkiaľ chystá sa napadnúť Angličanov.

Krajinská púť do svätej zeme.

S cirkevným povolením pod duchovnou správou veľk. pána Jozefa *Skarda* prepošta, pohne sa z Budapešte r. 1902., 16. febr. v nedeľu.

Lehota prihlásenia sa.

V tejto púti môžu brať účasť katolíci, mužskí aj ženské, keď svoj úmysel najneskoršie do 15. januára 1902. oznámia u duchovného správcu púte u veľk. pána Jozefa *Skarda*, prepošta v Šaštíne (Sasváre) v nitrianskej stolici a spolu mu pošlú najlepšie na poštovej poukázke najmenej 100 korún ako závdavok. Ostatok sa musí u toho istého zaplatiť najneskoršie do 10. febr.

Účastné ceny:

I. trieda na železnici	I. trieda na lodi	900 korún
II. „	II. „	835 „
III. „	III. „	700 „
III. „	III. „	645 „
III. „	III. „	310 „

V týchto cenách sa obsahuje:

1. Železničný a lodný lístok z Budapešte do Jeruzalema a zpiatky.

2. Stravovanie na lodi počas cestovania na mori jeden-jeden obed v Jaffe pri dojití a odchode, sedem (7) dňové zaopatrenie v Jeruzaleme v rakúsko-uhorskom ústave pre pútnikov.

3. Ceny za vplavenie a vyplavenie sa v Konstantinopli v Alexandrii a v Jaffe.

4. Povož z Jeruzalema do Betlema a zpiatky.

Smer cesty: Budapest—Konstantinopel—Smyrna—Piraeus—(Athén)—Alexandria—Jaffa—Jeruzalem.

Pri zostavení tohoto plánu tá myšlienka viedla usporiadateľstvo púte, aby s použitím dlhšej železničnej čiary, zkrátilo námornú cestu, a tak aby umožnilo cestovanie aj ľuďom slabším. Ale aj táto námorná cesta stáva sa príjemnou tým, že loď na jeden dŕžok nerobí dlhšiu

cestu, ale že sa zastaví pri väčších príplavných mestách a tam sa hodiny zdržuje.

Sprievodný list (cestovný). Každý účastník musí si bezpodmienečne zaopatriť cestovný list, bez tohoto nemôže brať účasť v púti. Ponevác toto trvá dlhší čas, preto radno je hneď porobiť potrebné kroky, a to tým viac, že sa cestovný list má zaslať hneď s prihlásením sa, aby ich usporiadateľstvo mohlo dať vidimovať v Pešti u tureckého Konsula.

Programmy rozpošle na žiadosť pán vodca pútu, prevelebný pán Jozef Škarda, Prepošt v Šaštíne, nitrianská stolica.

Upozornenie.

Vp. Constant *Knihá* sdeluje, že svätoštetfanské ľudové spisky znovu začal rozposielať. Kým nenástupia nútné jarné práce, každý mesiac zamýšľa jednu knižočku vydať a rozoslať. Len od zaujímavej priazne velebného duchovenstva a pánov učiteľov závisí, či aj naďalej má v schválenom podniku pokračovať, aneb prácu spasonosnú na iných, ku tej úlohe povolanejších ponechať. Jestli reštáncie do prvého januára nebude mať vyrovnané: musí si ovšem rozvážiť, či aj napozatým má riskovať.

Vydavateľ, ktorý s jedného hárku pozostávajúcu brošúru 12° veľkosti za 3 haliera dáva, pritom 10-tý % spúšťa, ba i poštové farchy znáša — už lacnejšie spisky dávať nemôže. Následkom slabej podpory na budúce aj o láskavé vyrovnanie poštových útrat prosí.

Vyzvanie k predplateniu.

Časopis náš je natoľko známy a obľúbený u ľudu, že netreba nám o ňom mnoho reči šíriť. Každý čitateľ náš pozná tie výborné služby, ktoré «Kresťan» prekonal v prospech ľudu.

Aby však blahonosné účinkovanie «Kresťana» čo možno všestranné a mnohútné bolo, z toho cieľu je to prepotrebné, aby každý z vás, kto len čítať vie, sa predplatil naň. Len takto docielime to, že zásady naše každý pozná a k nim sa prihlasovať bude. Ktorýkoľvek ľud nečíta si svojich novin, musí zaostať a iní mudrejší ľudia vykoristuju ho tak, že konečne ho úplne zhubia.

Prosíme našich predplatiteľov, aby si čo najskoršej a neomylné zariadili svoje zaostalosti, lebo my nie sme vstave zdarma posielat časopis nikomu i preto zastavujeme ho všetkým, ktorí ani na toto vyzvanie nevyrovnali by sa s nami.

Predplatná cena našich novin je:

na celý rok **4 koruny**

na pol roka **2 koruny**

na štvrt' roka **1 koruna.**

Predplatiť treba len na túto adresu:

«Kresťan» kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 35.

Niekol'ko slov proti zlorečeniu.

Boh je sám od seba pochádzajúca najdokonalejšia duchovná bytnosť, lebo v nekonečnej miere vládne všetkým tým, čo je dobré, pravé a sväté. Neni takého svätého, jako je On; sväté a strašné je meno Jeho; jedine On je opravdive dobrý a svätý nad všetkých svätých, však aj Jeho anjelia neprestajne volajú Ho, Svätý, Svätý, Svätý!

Ale žiaľ! najväčšia čiastka ľudu kresťanského, tak zachádza s Bohom, svojim to Pánom, ako zachádzať neni sloboda ani s tým najposlednejším zločincom, keď meno nekonečne svätého Boha oškľivými slovami urážajú. Človek si myslí, že to zlý duch praví skrze ústa takéhoto; lebo však prečo nezlorečí diablu? Preto nehreší diablo, lebo toto je čertovský hriech; avšak čert je o mnoho múdrejší, ako že by sám sebe zlorečil. Ledva to človek chce uveriť, že človek, ktorý všetko čo je a čo má, Bohu má ďakovať, pred ktorého súdnou stolicou bude raz odpovedať, že teda tento sa opováži proti svojemu Pánovi sa rúhať, ktorý je najsvätejší, najlepší a najdokonalejší, ktorý všade jest a všetko vie a vidí. Toto jeden človek dobrého, zdravého rozumu páchať neni vstave, vyjmúc bláznov, korheľov, ktorí o sebe nič nevedia; skrze týchto zlorečí zlý duch, tak jako skrze dobrých mlúvi Duch Svätý.

Rúhať sa Bohu je obyčaj len nerozumných, lebo bez príčiny sa to stáva. Alebo je tomu Boh príčina, keď je dakto opilý, alebo keď dakoho nerozumné hoviadko rozhnevá? Alebo neni to hlúposť, keď pre chybu druhého zlorečí dakto Bohu? A ty, kresťanská dušo, ešte sa opovážiš občakávať požehnaní? Jako ťa má ten dobrý, ba najlepší Boh vyslyšať, keď ledva že si sa pomodlil, vyndeš von a čo ja viem za jakú maličkosť tak sa rozpajediš, že Pána tvojeho preklínaš?

Nevieš si to pomysleť, že hneď môžeš zomreť a do večného pekla sa dostať? Nevieš, jako tresce Boh zlorečenie? Nevieš slova sv. písma «Kto hreší meno Boha, smrťou nech zomre» (Mojžiš 3. k. 24, 16). Nepoznáš zákon r. 1878. donesený, dľa nehož kto Bohu zlorečí má byť na jeden rok zatvorený a do 2000 korún pokutovaný?

A už keď takto zlorečíš milý rodáku, čo z toho máš? Radosť mať nemôžeš, lebo tento hriech neteší nikoho. Na statočnosť ty to slúžiť nemôže, lebo však aj tí, ktorí zlorečia, strachom sú prej-

dení keď druhého hreší počujú. Osoh mať tiež nemôžeš, ale ztratu, ba čo viacej zatracenie.

Chráň sa teda prosím ťa pre milosť Božiu, tohoto hriechu, a už keď si taký rozzlobený, aby ti to ľahšie prišlo, povedz radšej «Ježiš, Maria». Prijmi túto radu, a sám na sebe skusíš úžitok tejto rady, k čomu nech ti je na pomoci Boh milostivý, komu česť a chvála nech je na večné veky. Amen.

Andrej Ikrényi, študujúci.

Jubilejná pút' do Rímu.

Z príležitosti 25-ročného Jubileuma pápežstva Jeho Svätosti Leva XIII-ho.

Duchovným vodcom maďarských pútnikov: veľkom. a dôst. p. Karol Kálmán, farár šóskútsky, býv. vyslanec snemový, majiteľ zaslúženého kríža pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca nemeckých pútnikov: vel. pán František Grósz, kaplán v Etyteku, majiteľ zaslúženého kríža pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca slovenských pútnikov: dôst. pán Jozef Kompánek, farár veľkoostratický.

Sriaditeľ: v. p. Ján Simoncsics, kaplán v Trenčanskej Teplej.

Smer cesty:

Budapešť—Fiume—Ankona—Loreto—Rím—Florence Bologna—Padua—Benátky (Venezia) Fiume—Budapešť.

Ceny súčasníctva:

I. trieda na železnici a	I. trieda na lodi 255 korún,
II. « « « «	I. « « « 200 «
III. « « « «	III. « « « 105 «

so šesťdňovou hospodou a zaopatrenie v Ríme a so slobodným vodičstvom.

Podmienky prihlasov.

Tí, ktorí by sa chceli súčasniť na tejto púti, majú sa prihlásiť do 10-ho marca 1902. u v. p. Jána Simoncsicsa, kaplána v Trencsén-Teplá, ku ktorému súčasne s prihlásením sa má poslať preddavok 30 korún poštovou assignaciou. Ostatnie peniaze majú sa odoslať najneskôr do 25-ho marca 1902. na toho istého pána kaplána, po ktorej splatke sa cestovné listy každému pútnikovi dopošu. — Ku prihlasom majú sa mimo toho priložiť aj tie peniaze, za ktoré by niekdo chcel mať talianske peniaze.

NB. Bárs sme určili čas prihlasov až po 10. marca, predsa prosíme — aby sme všetkým požiadavkám vyhoveť mohli — o včasnejšie prihlásenia.

Vedet' treba.

Straniva bydla. Pútnici dostanú v Ríme na 6 dní bydlo (prípadne aj na dlhší čas); avšak o stravovanie sa sami postarať majú.

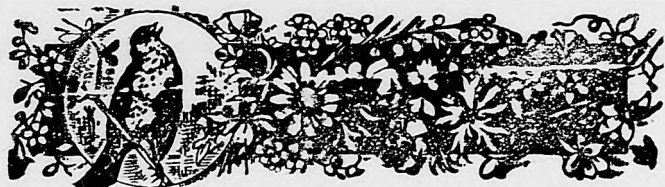
Cesta zpiatočná dl'a vole,

avšak po vypršaných 6 dňoch pri vodení vodcov prez Florenciu, Bonloniu sv. Katarina, sv. Dominik, Campo Banto, Petronilla), prez Paduu (Sant Antonio), Benátky (Venezia, S. Marco, palác dóžov, Lido atď.), Fiume (Terzat, kde dom nazaretský poprvé spočinul a odkiaľ sa odobral do Loreta, Abbazia), prez Záhreb do Budapešti.

Poneváž sú listy cestovné na 60 dní platné, a spoločestovanie len ta idúc je nutné, — a za predĺženie bytov pútnici III. triedy neni sú povinní doplácať, môže si svoj pobyt v Ríme každý pútnik dl'a ľubosti predĺžiť a na zpiatočnej ceste po čiare železníc kdekolvek cestovanie pretrhnúť. V takom páde musí si dať cestovný lístok na stanici, na ktorej do vozňa vstupuje skrze šéfa stanice poznačiť na tú stanicu, na ktorej sostúpif mieni — a toto vždycky opakovať, kedykolvek sostúpif chce, aby sa v niektorom meste pobavil; ináč by sa stal lístok neplatným.

V mene usporiadania a vysvetlenia na dotazy podá

Jozef Kompánek,
farár ostratický (Nagy-Sztricze Trencsénmegye).

BESEDNICA.

Pes a vlci.

Obchádzali ovčinec vlci hladní,
Ale prístup nebol snadný.
Pre psa a jeho šteky
Museli v úteky.
Prišli však zase nanovo
Sprobovať so psom slovo.
Ty si hlúpy, rekli mu s pochlebou;
Pováž, jako pán zachádza s tebou.
On zje mäso, tebe však z milosti
Vrhne ohryzené kosti.
Kebys' mal rozum, pohrdnul bys' jeho láskami,
A šiel s nami.
Pes dal sa nahovoriť nato,
A pomáhal vlkom dusiť stádo.
Tito, keď už mali dosť mršiny,
Zvliekli všetku do doliny,
A tam hostili sa vo chrasti.
Domáhal sa i pes k jednej časti:
Ale vlci kázali mu stráž mať,
Pokuď oni budú večerať.
Všetko ale pohltali,
Jemu ani kosti nenechali.
To vidiac pes, počal láf.

Lež vlk ku nemu jeden:
Buď rád, že nie si i sám zjeden.
Načo keď pes ešte viac si sťažoval,
A z oklamstva vlkov obviňoval:
Nuž čože, rekli vlci, či nedržiš tlamy?
Kebys' dobrý bol, nebol bys' medzi nami.

J. Záhorskýj.

Bedlivý Iván.

I.

Hlásnik práve jedenástu hlásil; nočná tichosť rozprestiera sa po celom Záhrebove, starý, mladý chce sa okriek dobročinným spánkom. Len kde-tu vidieť jeden-dva obloky pološero osvetlené, hádam starostlivá matka bedlí nad kolískou chorého dieťaťa, alebo vďačné dieťa opatruje nemocného rodiča. Iba v krčme robí krik korhelujúca spoločnosť. Majer krčmár s radostným úsmevom sa im díva cez mriežky šenktišu a už si aj spočítuva, koľko pripíše na konto Ivanove. Lebo dnes, ako obyčajne, na Ivanovú bradu sa zabávali; on zaopatril spoločnosť vínom, cigarmi a zákusom.

— «Počujte strýku Ivane» — zvolá ústupačne jedon kamarát z mokrej štvrte: Jano Lenivý — «dnes vám to len bude poriadny harmatanec, keď sa vy domov vrátite! Taká ohnivá žienka, jako kamaráta Bedlivého manželka, nesnie to ľahostajne, keď gazda tak dlho mešká. Hádam metla...»

— «Ej!» zkríchal Iván a dlaňou tak udrel o stol až poháre tancovaly — «bojím-že sa ja mojej ženy! Ja som gazda, ja rozkazujem. Vlasy jej vytrhám, jestli sa opováži mne dohovárať!» povedal a surovou kliatbou potvrdil svoje slová.

— «Ba či by si sa opovážil to urobiť! ej ba veruže by priskočila zo zadnej izby vaša mať s palicou a vyprášila nohavičky jej milého Ivanka» — prekárал ho so smiechom Fuzák Ondro obšitník.

Iván, ktorému od nemierneho pitia už aj jazyk sa potáčal, nevedel ani čo hovoril; ináčej by sotva bol to povedal, čo teraz Ondrovi vetil, že aby «tá stará baba v mojom dome čušala, ináč ju vyčesem i so ženou!»

Takýmto surovým spôsobom sa ešte za čas rozprávali. Najmladší z nich, Štefan Biely už chrápal, Dlhý Pauko ale, ktorý z nich najmenej pocítil moc špiritusu, navrhoval, že by snáď na dnes už aj dosť bolo z dobrého, čím súhlasiac vyprázdnil pobáre a táčajúcimi krokmi poberali sa domov.

«Len si to zaznačte, pán krčmár» — bolo posledné slovo Bedlivého. A Mojžiš mädivým hlasom dobrú noc prajúc, pokorným poklonom sprevádzal ho až do dverí. Potom sa vrátil a písal dvojistou kriedou, ako aj obyčajne.

Jako dnes, tak to šlo aj druhýraz a to často. Konečne aj to najhlbšie jazero dá sa vyčrieť; ký div, že Bedlivého dom, pole, statok i všetko pomaly preplávaly do druhej ruky.

Prášké Jezuliatko.

II.

Iván bol syn zámožného gazdu; keď ho otec v jeho 24. veku odomrel, ponechal mu utešený majetok. Mal sa deliť s jedinou sestrou, ale jeho matka v prílišnej láske, dosť neopatrne dala celé dedičstvo naň prepísať. Dom i čo k nemu patrilo: pole, lúky, pasienky, hora — všetko bolo v najlepšom poriadku, ba i v truhlici sa našla nektorá sporiteľnová knižočka: z tých príčin nemusel sa Iván mnoho po žene obhliadať. Najlepší gazdovia by ho boli vďačne za zafa prijali. Bedliví boli vážení všade. Dievča, ktoré si vzal, bolo vskutku statočné, robotné, sporivé a tak ničoho mu nezbývalo, aby jeho manželstvo bolo šťastlivé.

Ale akože to čítame vo sv. Evanjeliume? «A keď rástla pšenica... vtedy ukázal sa i kúkol.» (Mat XIII. 26.)

Iván sám v sebe nebol naničhodník; že sa predsa pijatike tolme oddal, čím matku a rodinu nevyslovne rmútil a sužoval, to malo mnoho príčin. Stará Bedlivá nepatrila práve medzi tie najmúdrejšie ženy. Keď videla, že sa majetok mužovou usilovnosťou a vlastnou sporivosťou zväčšuje, mnoho si v ňom zakládala a pri výchove detí takých vecí sa dopustila, ktoré i ona i ony oželaly.

Deti si rozmaznala, výbernými jedlami ich pchala, priučila ich vínu, do drahých, cifrovaných šiat ich odievala, tak ich naučila pýche, každým opovrhla, od druhých sa odlúčila; nemilo jej to bolo, keď sa jej deti s cudzími bavily, hraly. — Kto mládež pred zlou spoločnosťou vystriha, toho len chváliť možno; ale zmýlená vec je, deti si tak vychovávať, ako by pustevníci mali byť. Človek len medzi ľuďmi stane sa človekom.

Následkom tej odlúčenosti stal sa Iván surovým; a keď medzi ľudí prišiel, nevedel sa slušne držať. Katka zase bola pyšná ani páv i počala si myslieť, že jej podobnej dievky niet na tom širom svete; ani sa veru nedala s hockým do reči.

Chyba bola i to, že matka deťom nikdy peniaze nesverila, z čoho nasledovalo, že s peniazmi ani narábať nevedely, ani ich oceniť sa nenaučily. Nech sa dieťa za času naučí, jak ťažko sa peniaz zarába a jak ľahko sa utráca.

Iván, súc jediný syn, musel za včasu pri otcovi ťažkú prácu konať; to mu síce neškodilo, lebo práca otúžila jeho telo, a od rozumného otca mohol sa on mnoho dobrého naučiť; Katka zas okolo materi sa potierala, bo mať šanovala «kišasonku» do práce nútiť a radšej sama sa viacej usilovala. Tak ju naučila lenivosti. Iván, prv nežli by bol odrástol, stal sa falošným. Súc vždy do ťažkej práce zapriahnutý, náhradu si hľadal v tajných pôžitkoch.

Strachom pozoroval tieto veci starý Bedlivý. Spomenul to aj pred ženou, ktorá ale tisíc vyhovoriek našla, a ubohý starý gazda aby šetril domáci pokoj, musel čušať.

Takto rozosieval sa kúkol v rodine Bedlivých matkou a bol opatrovaný slabosťou otcovou. Po rokoch tento kúkol skoro celú pšenicu udusil. Bezúhonný príklad otcov, Ivanová dobrá náklonnosť, tých mnoho dobrých vecí, ktorých sa v škole naučil, v kostole počul, ba ešte aj matkiné, vzdor jej mnoho chýb, rozosiata dobroprajné upomienky, nemaly na Ivána a Katku žiadného účinku.

Keď sme my Ivána s jeho korhelmi kamarátmi v Majerovej kréme poznali, vtedy už tak ďaleko bol zašiel so svojim majetkom, že židák, za chvíľku pohliadnúc na Ivánov účel, sehapovedome a škodoradostne si mrmral: «Sprostý goj! Veru je už moj ten pekný dom! — na cestu dám dvere vylámať — onedlho započnem v ňom gšeft. . .»

(Pokračovanie nasleduje.)

Úctivé upozornenie!

Láskave prosíme ctených čitateľov, keď pošlú predplatok na noviny, nech nezameškajú prilepiť na poštovú poukážku, na — k písaniu určité — miesto svoju tlačенú adresu, t. j. meno a bydlisko, pod ktorou dostávajú noviny. S týmto s jednej strany poľahšia našu prácu, nadovšetko ale koniec môžeme urobiť takým neprávosťiam jako je to, že noviny v svojom čase nedochádzajú.

Vydavateľstvo novín.

CHÝRNIK.

V dobe «zákona» . . . Nová voľba v okrese hlohoveckom bude sa odbyvať dňa 9. januára 1902. Liberáli, t. j. úradný apparát, robia všemožné za Rudnyánszkeho, aby prekazili vyvolenie ľudáka. Hlavný slúžny Tóth vypravádzal liberálneho kandidáta do Verešváru a bavil sa tam s ním za celý deň. Ponevác podplácať zakazuje zákon pod pokutou zrušenia voľby, prišli na originálny nápad: rozdávať ako dar šumné zrkadlá, na ktorých sa skvie aj podobíza liberálneho kandidáta Rudnyánszkeho.

Z Nitry nám sdeľujú: Stoličné voľby previedli sa dňa 30. t. m. Za podžupana jednohlasne zvolený bol Julius Markhot, za hl. notára dr. Mikuláš Kostyál, za hl. fiškála dr. Gejza Gyürky, za hl. pokladníka Árpád Otto, za predsedu sirotskej stolice Vincenc Krausz, za podpredsedu Gejza Klobušický. Prevažná časť úradníkov ostala v doterajších svojich úradoch. Na hlasovanie došlo len pri voľbe myjavského hlavného slúžneho: na tento úrad veľkou väčšinou hlasov zvolený bol stol. podnotár Julius Winkler.

Virilisti v Nitrianskej. Prvým virilistom v Nitrianskej je biskup Bende na základe 97.238.42 korún dane, posledným r.-katolícky farár vrbovský Fr. Kubiček na základe 676.68 korún dane. Medzi 300 virilistami sú 103 židia. Medzi virilistov popísali Juliusa Forstera, ktorý len pred niekoľkými mesiacmi stal sa statkárom v Nitrianskej, Antona Rakovszkého, ktorý je virilistom v Trenčianskej, Šimona Sablina, ktorý nie je uhorským občanom, a 10 arendátorov židov pod titulom, že platia daň miesto vlastníka patričných pozemkov.

Strašný víchor zúrila v okolí Neapolu, viac domov sborila, jedna žena prišla o život a 36 osôb bolo raneno.

Právo slovenčiny. Istý kráľ. okresný dozorca priemyselny poprosil ministra obchodu o nariadenie, aby vidovanie smlúv učňovských uzavretých priemyselnými sborami (priemyselny spolok) všade bolo maďarské. Minister obchodu upovedomil patričného dozoreu, že prosbe jeho nemôže vyhovieť, lebo smlúvajúce sa stránky, poľahke vrchnosť priemyselna, ktorá viduje, nie je povinná užívať úradnej reči

štátnej; z toho vyplýva, že priemyselny sbor (spolok), ktorý z poverenia priemyselnej vrchnosti spolupôsobí pri uzavieraní smlúv učňovských, tiež nie je povinný užívať úradnej reči štátu, ale na základe samosprávy prípustná je i reč iná (tedy slovenská), reč pojednávacia. — Zapamätajme si to.

Zlato. Blízko zálivu Posjet nedaleko Čunšunu v Mandžurii pri štyroch riekach našli bohaté zlaté polia. Čínske vrchnosti prepustili celé to územie ruským podujímateľom za 15-stotín brutto príjmov; čínske vrchnosti musia však udržiavať ochrannú stráž, počítajúcu 250 chlapov. Vo Vladivostoku už sa aj utvorila účastinárska spoločnosť na vykorisťovanie tých zlatých polí. — Tak sa to aspoň «Frankfurter Ztg.» dozvedel z Petrohradu.

Najnovší maďarsky magnát Zigmund Kornfeld narodil sa v Čechách a je pôvodu židovského. Je zastupiteľom konsorcia Rothschildovského, podpredsedom a direktorom Úvernej banky v Peštubudíne. Pred 24. r. prišiel do Uhorska a ako človek praktický hneď, ako dovoleno, zadovážil si občianstvo uhorské. «Alkotmány» dokladá ešte, že je «skutočným tajným radcom firmy Széll & comp. vo všetkých finančných záležitostiach a že bol povolaný od burzy do magnátskej tabule nielen pre svoje osobné vlastnosti a merkantílnu zásluhu, ale aj k vôli Rothschildom».

Pol'ské deti. Nemci, ktorí okrem Boha neboja sa nikoho, nevedia si rady s poľskými detvákmi. Poľské deti nielen vo Wrzesni, ale aj v iných mestách nechcú viac odpovedať na nemecké otázky a náboženstva, ani sa prežehnávať, ani modliť po nemecky. Čo robíť s nimi? Paličovať ich preto — to sa predsa nesvedčí na «rišu bohobojnosti a dobrých mravov, obzvlášte keď to Poliaci hneď rozhlásia po celej Europe, a keď už jediná wrzesenská affera narobila tolko rozruchu a priniesla tolko hany Nemecku a nielen od Poliakov a Slovanstva, ale aj od ostatných národov. Trestaj ich tým, že musia o jeden rok dlhšie chodiť do školy — i toto nie je dobre, lebo «vlasteneckí» učitelia budú tým trestaní, keď budú musieť o rok dlhšie znášať a trpieť odpor detvi. Vec je tým ťažšia, že už aj učitelia, ktorých boli z nemeckých krajov podovážali do Poznańska,

Z vlasti troch kráľov.

počínajú utekať do svojho rodného kraja, s druhej strany však pyšná pruská vláda nemôže predsa ustúpiť. V týchto rozpakoch «Posener Tagblatt», keď sa náležite vyzaloval a aj osočil Poliakov, volá: «Takéto pomery panujú v provincii, ktorú chcú násilím ponemčiť!» A potom privoláva vláde, že celá jej politika germanisátorská dokázala sa bezúčelnou.

Úprimné slovo

k cteným pánom mešťanom staro-lubovenským.

Ako vo Spiši všade rozprávajú, falošní proroci sa u vás vo vašom slávnom mestečku usilujú vašu prastarodávnu katolícku náboženskú školu štátnou, t. j. beznáboženskou učiniť.

Od rokov vás poznám a váš dobrý katolícky duch, dovoľte teda, že daktoré slová ku vám prehovorím.

Bratia! viem čo vás bolí, viem čo vás tlačí a trápi; nič inšie, ako ten moderný zkazený liberalistický duch, ktorý sa medzi vami usalašil, znivočujúce vaše starodávne poriadky.

Dost vám ten zkazený liberalistický duch uškodil, a teraz vás ešte aj o školu chce priniesť? — Nedajte ju!

Katolícky kostol a katolícka škola: to je jedno; ako hlava sa od tela svojho rozdeliť nedá, tak podobne sú chrámy božie a školy naše katolícke nerozdeliteľné. Kde katolíckej školy niet, nieta tam viac ani katolíckej výchovy, ani katolíckej mládeže.

Bohabojní katolícki kresťania svoju náboženskú katolícku školu nikomu, ani za celý svet neodávajú, a tým menej za márne sľuby ľahkomyselne nepredávajú. Nasledujte teda takých! — Katolíkom sa človek len v katolíckej škole stane, a to skrze katolícke vyučovanie, ináč bude nevercom, abo bludovercom.

Nedajte sa oklamať skrze tie falošné a bláznivé reči, že keď vašu katolícku školu beznábožnej vláde oddáte, už viac ďalej nič nebudete platiť a od všetkej farchy sa oslobodíte. Neverte! to falešná reč! Keby ste vašu katolícku školu zkazenému liberálnemu duchu oddali, tak budete platiť, ako ste doteraz platili a školské budovisko tak budete museť v poriadku držať, ako ste doteraz udržovali. A potom tú školu bude mať ten židovský liberalismus a vám zostane figa, ba hádam ani toľko. — Tak sa stalo na takých miestach, kde katolíci spali a na školu svoju pozor nedali. Tedy pozorujte!

Keď aj vláda, keď ministerium dačo dá, z čoho-že dá? Len z porcií, len z daní, čo my všetci každoročne vláde, t. j. ministeriumu platíme.

Tedy, keď vám ku vašej škole podpory treba, vláda t. j. ministerium je povinovaté tú podporu dať bez toho, aby ste vašu katolícku školu utratili. Bo ministerium len tie groše vám vráti — keď ich už nevydalo — čo ste mu ku gazdovaniu sverili.

Najsvätejšia povinnosť katolíkov je, si svoje katolícke

školy vážiť a proti každému nepriateľovi chrániť; a najprvšia zase povinnosť vlády, ministeriumu je, nám v tom na pomoc byť, a nie skrze úradníkov svojich nás pekným tajným spôsobom škôl našich náboženských katolíckych pozbaviť.

Vláda, t. j. ministerium má veľké právo, na príklad, keď porciu nezaplatis, príde ti exekútor na krk a ťa naučí môresa; práve také právo máme jako ku našim kostolom, tak aj ku našim katolíckym školám; exekútormi budme všetci sami, to jest bojujme zákonite všetci za naše náboženské katolícke školy.

Ako dobre viete, ten teraz po svete panujúci neverecký zkazený liberálny duch znivočil vznešenú úctu sviatosti stavu manželského; ten čertový duch priniesol našu cirkev katolícku o vyššie školy, t. j. o university, a o daktoré gymnasia. Nie dost mu, že nás už aj z mnohých elementárnych škôl olúpil, ešte aj staro-lubovenskú katolícku školu chce?

Ten istý bezbožný liberálny duch, ktorý už skrze kancelaragraf aj na kazateľnici chce rozkazovať, priniesol prez ostatnie 30 roky mešťanských občanov, na príklad lubovenských tkáčov a iných mnohých remeselníkov o chlieb, o majetok a tak im dal zobračku palicu do ruky, aby, kedy sa im znepáči, do Ameriky vyvandrovali. Neni tak?

Včul ale nie je spokojný s tým, že vám mnohým hmotný blahobyť vzal, aj o duchovný blahobyť chce vás priniesť skrze to, že na vašu náboženskú katolícku školu strežie, kde sa naša katolícka viera zachováva a pestuje.

Preč s takým zkazeným liberálnym duchom! Držte sa spolu, v tej veci buďte vždy všetci sjednotení, ako spojené krúžiky jednej refazi.

Dost ten zkazený liberálny duch vám a nám uškodil, má nás ešte našej viery a našich katolíckych náboženských škôl pozbaviť?

Hore sa mešťania páni! hore do boja! hor sa, vstávajte zo spánku dlhého, nasledujte vznešený príklad Podolinčanov, ktorí minulého roku svetu ukázali, že sú zmužili katolíci. Keď vlk hltajúci židovsko-liberálny po Podolince chodil, aby katolícku náboženskú školu sožral, stáli mu všetci ako jedon chlap na odpor a ho odohnali. Hovorili: «Beznábožná škola, v ktorej sa svätý križ netrpí, nám nie potrebná». Sláva takým opravdivým katolíckym kresťanom!

Keď Podolinčania to mohli, tým viac vy Bratia! Ved ste nie staré baby, ani šašinou sa vetrom klátiacou, lež smelí chlapi, pevní katolíci, ktorí nielen doma za pecou vieru svoju katolícku vyznajú, ale aj vo verejnom zovnútoranom živote.

Hore sa teda! Nech ožije, nech sa znovu zjaví tá starodávne známa staro-lubovenskú katolícka oduševnenosť a živá činlivosť. — Preč s tým zlostným liberálnym duchom, ktorý žiadnej statočnosti a spravdivosti nemá, bo ináč by sa neopovážil našu milú matku cirkev katolícku a jej dvatisícročné práva a ústavy olúpiť. Bojujte dobrý boj a Pán Boh nebeský bude vašou opravdivou odmenou!

DOPISY.

Z Nedanoviec.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Blahorodý Pán Redaktor!

Jestli za dobré ráčite uznať, uverejnite mojich pár riadkov.

Už budú v marci štyri roky, čo chýrny náš notár klátonovácky a veľký liberálny korteš, menom Ján Paskuta ači «prskota» — jako ho ľud nazval — ufujazdil kdesi za more, zanechajúc po sebe peknú pamiatku slobodomyselnosti: pár tisíc korún. Včul si ho mnohí ešte spomínajú. Prskota ešte aj preto je povšimnutia hodný, lebo 1896. roku pri ablegátskej voľbe tie najhnusnejšie bánfické huncútstva oproti ľudovej strane konal a preto mnohí sme sa tomu potešili, keď sme ten chýr počuli, že Prskota uprskla. Jeho miesto však hneď zaplnili dôčasným notárom: Jančovičom. Táto dôčasnosť ešte aj dnes trvá. Dôčasný tento notárko počína si ľudí prehánaf jako sa mu páči už či pri civilných matrikách alebo sobášoch, taktiež pri inkasovaní daní ľud trápi, jako mu len jeho liberálna svevola dopustí. Skrz civilné sobáše si nechá ľudí zo vzdialených obcí aj tri-štyri rázy k sebe chodiť a trápi ich, pokiaľ sa jeho nadutosť nenasíti. Keď inkasuje daň, to on každú chvíľu ináč vyráta, bez toho, žeby ľudu vysvetlil, prečo sa to tak robí? Tak ku príkladu vyráta istej osobe 7 kor. platíť dane; keď patričný nemá toľko peňazí pri sebe a ide si domov vziať, keď patričná osoba s peniazmi prinde, už nebolo 7 korún ale vyšej 8 korún. A keď sa potom taká osoba pýta: prečo je už teraz vyše 8 korún a on ani nepočuje len zaplať a zaplať, či chceš či nie, bez toho, žeby to dôčasný notár vysvetlil, jak sa to stalo.

Hľa, takto liberáli ľudu pravdu vysvetľujú. A preto neni divu, že liberálov ľud opúšťa a hrnie sa pod ľudové zástavy, lebo tu vidí svojich osloboditeľov zpod liberálneho jarma.

Luhaly liberálne «Slovenské Noviny» v čísle 249-tom v úvodnom článku, keď písaly, že len kňazi zbúchali väčšinu pre ľudovú stranu v žabokreckom okrese. Nie je tomu tak! V žabokreckom okrese sami liberáli každú chvíľu ľudovú stranu zosilňujú, lebo nechcú práva dať ľudu, ktoré mu patrí a v každom ohľade ho prenasledujú. Na toľko je v žabokreckom okrese ľudová strana zosilnená, že ju ani brány pekelné nepremôžu! Dokázalo sa to pri poslednej voľbe ablegátskej, kde každý rozvažitý volič bol hotový za ľudového kandidáta osv. pána Štefana Rakovského žiť i umrieť čo len ku česti slúžiť cteným voličom, že ho tak veľkou väčšinou vyvolili za krajinského vyslanca. Poneváž ho aj v Čorne vyvolili v jeho starom okrese, tedy tento si má podržať a žabo-

krecký okres prinde zas pod voľbu, kde zaiste zas bude vyvolený náš ľudový kandidát: Dr. Franc Major, a to s veľkou väčšinou. Darmo si zuby brúsi na žabokrecký okres prepadnutý liberálny kandidát Rudnai; veru sa mu tak povodi, jako Komlóšimu v Stupave. Príslovie tak hovorí: kto nechce s malou radosťou odstúpiť, musí s veľkým žialom. A jak Rudnai toľko gurázu dostane, že zas vystúpi pri budúcej voľbe v Žabokrekách, zaiste toho neujde.

Hore sa tedy ľudáci! až porazíme tých liberálov, až už toľko nás netrápia, lebo už je toho dosť, až moc, do neznesenia — a ešte by sme to mali trpeť? Hej, veru nie! Naposledy zdvorile sa pýtam pána podžupana, či ešte dlho klatonovácky notariát nebude mať vyvoleného notára? A na jaký spôsob sa zas voľba prevedie: či len tak po liberálsky, jako sa to stalo aj pri ufujazdenom Paskutovi?
Nedanovčan.

Emsthal (Štýrsko).

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Dôstojný Pán Redaktor!

Úctive prosím, ráčte nasledovným mojím riadkom v našom obľúbenom «Kreštane» miestočka dopriať.

Už 3 roky čítavam nášho obľúbeného Kreštana. Tak som si zaumienil tiež voľačo sdeliť našim et. čitateľom Kreštana: Tu v hornom Štýrsku sú vysoké vrehy, tak, že sa na mnohých aj večité snahy nachádzaju.

Ľud je tu všetko katolícky a nadovšetko obchody, krémy, mäsiar, pekári atď. sú všetko katolíci nie ako u nás v Uhrách, že majú všetko krivonosí, lebo kupectvo je prameňom bohatnutia.

Pánom voličom vo fraštáckom okrese viňšujem, aby im dal milý Pán Boh sily a vytrvalosti pri ľudovej strane. Nech si povedia: preč s falošnými prorokmi, preč z lacnou bravčovou hlavou, preč s pálenkou, abzug s liberálom, nech žije ľudová strana!

Vám Pane Redaktor viňšujem sily, aby ste nám mohli ešte mnohé roky s tým milým Kreštanom slúžiť.

Teda Bratia, nech žije ľudová strana! *Jozef Ocheč.*

Štefanová.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Slávna Redakcia!

Ráčte nasledovné riadky uverejniť v našom obľúbenom Kreštane.

V našom výborníckom okrese stala sa naničhodná ukrutnosť, poneváž len tí chceli by byť výborami, ktorých ľud nás nechce a preto našu voľbu, pri ktorej ľudový kandidát vyhral, zničili. Jako som v nedávnom čísle minulého roku novembra 18-ho sdelil, zvíťazil tu náš neohrozený ľudák, čestný pán učiteľ a organista pudmerický väčšinou 36 hl., ale liberáli všelijaké námietky robili, aby našu voľbu zničili. Toto nesvedomité dieľo podarilo sa im aj previesť, a tak bude isté víťazstvo! Ukážte, že viete aj vtedy zmužiť bojovať, keď vás prenasledujú.

«Násilenstvo premôžte tých, ktorí k tej strane patria.» — Avšak také vojsko, ktoré má víťazstvo

isté, smelo bojuje, tak budete aj vy včul bojovať a výfazstvo je isté! Ej, budeme sa vám smiať vy dva kandidáti Bakič a Novák! Budete len to, čo ste pri prvej voľbe zostali, môhli by ste sa haňbiť, strkať sa, keď vás ľudia nechcú. Taký človek a pán, ktorý len vtedy chudobu pozná, keď chce byť jeho síce nie zástupcom ale trizniteľom, takého my voliť veru nebudeme, a ktorý nám otrhaným sedliakov nadávajú, jako sa to stalo v Smoleniciach, pred takými veru klobúky skladať nebudeme, ani ruky stíkať počas volieb si nedáme, lebo vtedy ruku, a potom už hlavu! Jaj, to nejde!

Ale podáme naše ruky nášemu zvíťazivšiemu kandidátovi, ktorý s nami bol aj počas volieb výslaneckých. My katolíci budeme pri tomto; teda je zrejmé, aby nám pán Bakič a pán Novák žiadne násilnenstva nerobili! Tito nech sa opriahnu s tými, ktorí prijali obriezku. Škoda fa duchovný vodco! že sa fa ten ľud katolícky tak bojí. Tebe Pálffycký kasír len tolko hovorím, že budeš banovať za tvojimi peniazmi, ktoré utroviš, bárs ich aj dosť máš!

Preto bratia, majte vytrvalosť v istom boji. Zavolajte: sláva nášmu kandidátovi Imrich Tollerovi, učiteľovi a organistovi pudmerickému, ktorý keď nám ruku stisne, hlavu nám nebude brať, aj ja tiež volám: Sláva vám pán kandidát výborníctva ľudovej strany, okresu častovského! Sláva, sláva vám!

Rafael Tekula.

Z Tótmegeyeru.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Ráče nasledujúce riadky uverejníť v milom časopise «Krestane».

Už sme sa raz ohlásili v tomto časopise. Hlásim sa zas, nech svet vie o nás, že aj my z mŕtvých vstávame. Minul rok neminulý bez stopy. Bol on skúšebným rokom nášeho potravného spolku. Zdaril sa. Pod vedením nášeho horlivého kaplána Šimku, ktorí behom tohoto roku stal sa našim farárom, učinkoval zdarne s prospechom. Mali sme asi 30.000, t. j. tridsať tisíc korún obehu. Ďakujeme úctive správe, obzvlášťne pánu farárovi a nášemu lekárovi dr. Jakšičovi, ktorí sa nie len o naše telesné zdravie neunavne stará, lež i o vyslobodenie naše z dráporov židovských. Tiež tak ďakujeme pokladníkovi nášmu Fodorovi. Ďakujeme im, že sa neodtrhajú od nás roľníkov. Tak by mali všade páni činiť, nehaňbiť sa za tvrdé sedliacké ruky, ktoré aj na nich čiernú zem obrábajú, išlo by to všade lepšie. Prosíme tú istú lásku a zaujatosť v budúcnosti jak od správy, tak od výborníkov.

Ach, keby sa len premnohí zdrevelali a zmrznutí spolubratia naši prebrali! Je ešte v srdciach zimy dosť a lásky k svojetí malo. Nedbalosť mnohých drží nás v pozadí tak, že len slimáčim krokom kráčame do predu. Spolok náš všetkých tri-štyri tisíce dôchodku by nám mohol donášať, to by ostalo vo vačkoch našich a nie len šesť lebo sedem sto, jestli by sa nelenilo mnohým o niekoľko krokov viac učiniť a jestli by zas iní nemilovali viac pohľadkanie a ulizovanie židovské a nechutné vtipy a

žarty jejich než seba samého. Bratia, či ešte niet toho otroctva až po krk?! Či sa nezahaňbíme skôr, až nás do nahu vyzlečú?! A tak to ide aj s poučáním, so vzdelávaním! Päť tisíc zlatých platíme regálu tolko hľa, ba viac dávame ročne na telesný a duševný jed. A na duševný pokrm, na novinky dobré a knižky ani 50 zlatých nie. Bratia, či ešte niet tej tmy a otupnej hlúposti dosť? Či duševne oslepnúť chceme? Otvárajte sa hlavy, prijmite svetlo večné vzdelanosti poučenia a pravdy! Zatraste okovmi, pozdvihnite ruky k činu, k rozkvetu kruhu a potravného spolku a vyfahujme tak hlavu z tmavej diery nevedomosti a nohy z pút, ktoré na ne pribíjajú.

Hlúpy človek hotová opica. Hore sa bratia v tomto novom roku, by nepreletel nad nami bez zisku jak duševného tak majetného. Okolo fašanku prindu k nám misiónári, budú nám osem dní kázne a pobožnosti vydržiavať; modlime sa už včul, by striasol ľud náš putá starých hriechov a pripravujme srdcia naše, by to semeno, ktoré oni siať prindu, našlo prichystanú pôdu roľu v duši našej.

S Pánom Bohom

Rodomil Igrin.

Odkazy redakcie.

Do pozornosti všetkým: Kto chcete predplatiť, alebo adresu svoju premeniť, alebo kto reklamujete, vždy len takto musíte sa u nás hlásiť: *Krestan kiadóhivatala Bpest, VIII. József-körút 35.*

Pánov, ktorí objednali si už u Kolomana Rózsua (Budapešť, VIII. Szentkirályi u. 30) znamenité «Vybrané spisy humoristické Zaoska» prosí tlačiar o malé pozhovenie, ponevác cez sviatky mal veľa práce a chce si dať záležať na tom, aby kniha už i dľa zovňajšku všetkých uspokojila. O niekoľko dní dostanete ju každý.

Priateľ v Tótmegeyeri. List váš prišiel tomu, o kom ste v ňom písali. Nerobte si zbytočných starostí. Za ten ľud bude sa pracovať práve tak, a tými istými sitami, ako sa pracovalo doteraz. Za vašu nadšenú zaujatosť obdivujeme Vás a kloníme sa pred Vami hlboko. Veľmi, ale veľmi potešilo nás, že aj u vás dá sa tak blahodarne pôsobiť. Boh Vám žehnaj. Len lásky, mnoho lásky a citu spravdnosti žiadame voči tomu ľudu. Bodaj by vás bolo takých čím viacej. Srdečný pozdrav!

Barbora Danielčík, Hrabovka. «Listy sv. Antona» majú už svojho administrátora, Slováka dobrého, ktorý nám sdelil, že tam bolo veru hrúza zaostalosti a neporiadku a tak stalo sa iste aj s vami, že nedochádzaly Vám čísla. Teraz to už prestane. Že pod vplyvom tých Listov aj Evanjelíci prestupujú na našu vieru, tomu sa zo srdeca tešíme.

Andrej Fábry D.-Tuzla (Bosna). Áno, môžete dopisovať, len prosíme na krátko a na písmo dajte pozor. V budúcom čísle.

P. Michal Mosnačík v Šalgove. Prosíme prepáčiť nám teraz. V budúcom čísle bude váš dopis i s poznámkou na prvom mieste.

Veľkolovčiansky mládenec. Budúce. Idte sa podakovať svojmu učiteľovi, ktorý vás učil písať. Poznať na vás, že on konal povinnosť svoju svedomite. Či nie vy ste nám boli poslali sobášne vinše?

Otrhaný sedliak, Perník. V budúcom snád čísle, a tak iste aj p. A. T. do Pajštúna. Ostatným p. dopisovateľom budúce.

Spisy redakcii zaslané.

Upozornenie: Keď chcete si zadovážiť túto vypísané knižku, vždy dávajte pozor na to, že ktorú knižku u koho objednať máte. To máte tu pri každej uvedenej knižke vždy pekne vypísané. Teda neposielajte peniaze na vydavateľstvo «Krestana», lež vždy tomu, kto patričnú knižku predáva.

Dedinský hasič od Zaoska. Poučozábavná rozprávka s obrazom. Cena 20 hal. Kto objedná naraz 20 kusov, dostane ich za polovičnú cenu. Kto si knižočku už objednal, peniaze poslal, knižočku ale nedostal, nech to odpíše terajšiemu majiteľovi: «Rózsa Kálmán a manž. Budapešť, VIII., Szentkirályi-u. — a dostane na miesto objednanej a vyplatenej už knižky dve.

Aj «*Vybrané Spisy Humoristické Zaoska*» dostať u Kolomana Rózsua (Budapešť, VIII., Szentkirályi-u.) asiace za 1 korunu. To sú všetko veľmi veselé, ale aj veľmi poučné spisy. Dýcha z nich samá mravnosť a nábožnosť. Kto chce mať skvostne viazanú knižku túto, nech pošle 2 kor. ale čím skorej.

«**Návštevy prev. Sviatosti oltárnej.**» od sv. Alfonsa L. veľmi užitočná a milá kniha. Obsahuje: rozjímanie a modlitby na každý deň pri návšteve prev. Sviatosti a P. Marie, ako aj inšie krátke najpotrebnejšie modlitby pri predpoludňajších pobožnostiach, a pravidlá braterstva b. Srdca Ježišovho. Obsahuje 216 strán. Stojí: V poplátne, pekne zaviazaná len 25 krajc. (50 hal.), celá v plátne 30 krajc. (60 hal.) Poštu si každý sám platí, 10 halierov za jednu. K dostaniu je len za napred poslané peniaze u redakcii Posla v Trnave (Nagyszombat, Pozsonymegye).

«**Posol božsk. Srdca Ježišovho**» — časopis obrazmi okrasený k rozmnoženiu úcty božsk. Srdca. Vychádza u pátrov-jezuitov v Trnave, Prešporská stol. mesačne raz. Predplatná cena na celý rok aj s prílohou 1 kor. 60 hal.

«**Listy Svätého Antona.**» Mesačný časopis ku rozširovaniu milodarného chleba chudobných. Ročník I. číslo 11. Vychodí na 1-ho v každom mesiaci na šestnásť stranách s utešenými obrazmi. Predplatné na celý rok 2 koruny, do Ameriky 75 centov. *Predplatiť treba na túto adresu:* **Administrácia «Listy Sv. Antona» Budapešť, VIII., Szentkirályi u. 28/a.**

Novinky tieto zaoberajú sa hlavne s vecmi, ktoré týkajú sa úcty Svätého Antona. Podávajú tedy životopis Svätého, opisujú zázračné udalosti, ktoré sa na prímluvu Jeho staly, uverejňujú zprávy zo všetkých strán, kdekoľvek si tohoto Svätého nábožne ctia. Pri tom cieľom týchto novín je, aby boly rozmanité; preto prinášajú články aj také, ktoré sú nie vo vlastnom smysle slova náboženské, lež viacej len kresťansko-spoločenské, týkajúce sa vážnych otázok života.

Novinky tieto prijalo katolícke slovenské obecnstvo

veľmi prajne. Vychvalujú nás, že naše novinky práve s takou úľubou čítajú čestní mužskí, jako aj nábožné sestry. Aj vrchnosť cirkevná obrátila pozornosť svoju na nás, i viacerí biskupi zehnali nám; najnovšie ale arcibiskup kaločský osvietený P. *Juraj Császka* verejne v pastierskom liste svojom odporúčal naše «Listy Svätého Antona».

Oznam. U redakcie «Kazateľne» dostať už druhé rozmnožené vydanie modlitebnej knižky *Martina Húsku «Božské Srdce Ježiša Krista.»* Knižka má o 62 strany viac obsahu, než jej prvé vydanie; priložené boly nové piesne, Hodinky k ucteniu najsv. Srdca Ježiš, príležitostné modlitby a modlitby na väčšie sviatky a slávnosti roku cirkevného i ku niektorým Svätým. Knižka krom jej hlavného cieľa zodpovedá docela každodennej potrebe veriaceho katolíka.

Pri tak značne, o štyri hárky, zväčšenom obsahu nepremenila sa jej cena, a väzba je úhľadnejšia, stálejšia.

Jeden výtisk knižky, pekne, celkom v plátne viazanej a krásnym barevným titulným obrázkom opatrenej, stojí 1 kor. 20 hal. Kto objedná len jeden výtisk, nech pridá hneď 20 halierov za poštovné; kto dva alebo tri výtisky, nech pridá 30 halierov. Od 4 výtiskov posielala sa v balíčkoch porte. Redakcia «Kazateľne.» Lenge (Teplá) o. p. Bélabánya.

Mravná čítanka pre náš ľud. Vydáva: Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Sošit XIII. Hospodárska nauka. Napísal A. Bažik. Sošit I. Druhé vydanie. Cena 60 hal.

Časy naše sú už predsa na toľko pokročilé, že aj roľníci budú museť nie len dľa starých zvykov obrábať si polia svoje, lež použiť všetko to, čo novšia doba k rozumnejšiemu hospodáreniu nám poskytuje. Kto nechceš zaostať, obstaraj si knižočku túto, z nej sa mnohému poučíš.

Sobrané spisy básnické Hviezdoslava. Sväzok III. oddiel epiky. Dostať u Jozefa Gašparíka v Turčianskom sv. Martine. Cena 4 kor., s poštou 4.30, rekomandované 4.55. Kniha obsahuje 564 strán. Básne Hviezdoslava sú iba pre vysokovzdelených Slovákov. Takýmto ale pôsobí zriekavý duševný pôžitok čítanie básni jeho.

Katolícky ľudový katechismus. Spísal Fr. Špirago. Preložil Štefan Mišík. Vydal Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Druhý diel: Učenie o mravoch. Tlačou Jozefa Teslíka v Skalici. Cena 3 kor.

Ceny potravných článkov.

Upozorňujeme ct. obecnstvo, že temer všetky ceny sú v korunovej mene značené. Teda dobrý pozor na to dať. Ďalej na miesto 100 klgr. (metr. cent) je mnohokrát tovar len po 50 kiloch značený:

Pšenica: Potisská 8.15—8.75 kor., peštianska 8.11—8.75 kor., z Báčky 8.15 kor., banátska 8.40—7.90.

Jačmeň: na krm 5.85—6.20 korun, do pálenice 5.95—6.15 kor., na várku 6.25—7.— kor.

Kukurica: 5.45—6.35 kor.

Číslo:	0	1	2	3	4	5
Cena:	27.20	26.40	25.40	24.60	23.70	22.90
	6	7	7	8		
	22.10	19.60	19.60	11.80		

Otruby. po 100 kil.: drobné 8.80 korún, hrubé 10.— korún.

Ovos: 7.25—7.60 kor.

Strova: *Fazula* veľká biela a okruhlá po 7.15—7.75 brnava 7.50—7.75, pestrá 5.25—5.50, drobná 8.70—8.95, cúdená 10.50——. *Hrach:* 09.00—11.20, lúpaný 20.——. *Šušovica* horšia 08.—.—, lepšia 15.00—16.—. *Mak:* 26.50—28.50, všetko po 50 klg.

Lekvár srbský transito 17.50—19.00 po 50 klg.

Semená: Červená ďatelina nová —.—.—. Lučerna 43.—38.—, všetko 50 klg.

Sviňská masť 50.00—50.50, Slanina $\frac{3}{100}$ 48.— $\frac{4}{100}$ 48.75—.—, udená dobrá slanina 48.50—.— po 50 klg.

Olej repcovy 83 korún za 100 klg.

Remeň: podošvy k. 250—310; tercý prima k. 270—280; anglické odpadky k. 240—265; telaciny k. 370—390; pitlingy —.—; koňaciny vrázkované k. —.—; tažené k. —.—.

Bliskavy remeň k. 145—150; prsné listy k. 175—180; horniacke futrienky: strednie k. —.—.—. väčšie —.—.— metr. cent.

Spiritus odaný rafinovaný 116.50—.—, denasurovaný 39.50—40.50.

Ku meračke zemi a commasacie odporúčame

Borossi Lipót merníka,

z Prievidze v nitranskej stolice.

Oznam.

Na kostol preblahoslavenej Panny Marie poriadaná vecná lutria, jež losovanie slavné uh. kral. peňažné ministerstvo pod č. 93587 na 15-ho decembra toho roku dovolilo. odkladá sa na 15-ho apríla budúceho roku, lebo ešte viacej tisíc lutriových listov jesto nahromade. V udaný deň sa ale losovanie prevedie pri akomkoľvek výsledku.

Jeden list lutriový stojí 1 kor., 5 listov 4 kor., poručené (rekomandované) 4 koruny 35 halierov.

S úctivosťou prosíme našich dobrodincov, aby tak dobrí bol našu vec aj naďalej zastával buďto odobratím listov, alebo veľkodušným darovaním a doposlaním nám vecí, súcich na losovanie.

Takých darovaných vecí máme už asi dvesto: obrazy, križe, sväte sochy, kalamáre výšivky, jednu šijacú mašinu, hodinky, cigarnik atď. Ak by niektorá vec nebola súca na losovanie, tú iným spôsobom zpeňažíme.

Objednávky a doposlané veci prijme

Rim. katolícky farský úrad na Darnove.

Tamtiež dostať «**Órangyal Naptár**» na rok 1902 s pekným zovňajškom a zaujímavým, veselým čítaním a peknými obrázkami.

Cena jest 30 krajciarov = 60 halierov. Po každých desať na každých päť jedon čestný výtisk dávame. Poštové trovy znášame vždy sami.

Dôchodok z toho kalendára venuje sa v prospech prebl. Panny Marie Darnovskej

Poznámka. Súčasníci našej lutrie, odberatelia kalendárov a všetci dobrodincovia chrámu nášho budú účastní každý rok dvoch večných sv. omši.

„Sohr Sväto-Antonská“ fabrika na strieborno-ocelové kosity, ktorej jediný a výhradný
rozsíelateľ a predavateľ je

Pán JOSEF SOHR v meste Somogy-Szill

ktorý aj vlani na londýnskej výstave zlatou medajlou a čestným diplomom bol vyznačený,

100 korún vyplatí tomu, kto vie preukázať «Sohr Sväto-Antonskú» kosu z daktorej inej fabriky,

200 korún vyplatí tomu, kto zpomedzi 100 «Sohr Sväto-Antonských» vie preukázať päť zlých kôs.

Diamanto-ocelová britva s troročnou zárukou jeden kúsok 1 zl. 50 kr.

➡ Každý nech si žiada cenník na dopisnici. ➡

Zimné mesiace sú najprihodnejšie objednatelov shromažďovať. — **Shromažditelom výhody!**

— Viac tisíc poďakujúcich listov a dostatočných ocjednávok nachodi sa k opozreniu. —

Svedomitá výsluha. — Úplná záruká!

Dôležité pre hospodárov!

Odporúčam pp. hospodárom svoje výtečné a všade obľúbené

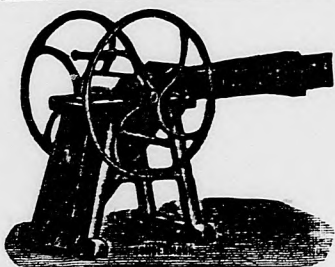
hospodárske stroje,

ktoré predávam pod zárukou. Dobré zostavenie, ľahký chod a dlhoročná trvácnosť sú vlastnosti mojich strojov, o čom svedčí na stá podakovacích listov so strany mojich pánov odberateľov.

Amerikánske bubnové sečkovice.

Mlát'ačky ručné i ženturové. Žentúre. Rajtáre. Triery. Rozsievačky. Šrotovníky. Strúhadlá na burgyňu a zemiaky. Stroje na rezanie kapusty a na moržovanie kukurice. Stroje na lámanie kôry. Pluhy. Brány. Mlyny na syr, slad a borievky. Decimálne váhy a mangle na prádlo. — Obrázkové cenníky zašlem na žiadosť franco.

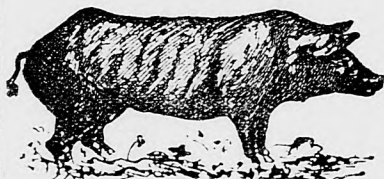
MICHAL TRESKON,

strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje. Bytča (Nagy-Bittse, Trenčsénmegye.)

Tí páni, ktorí chceli by prevziať zastupiteľstvo alebo sklad mojich strojov, nech obrátia sa na mňa.

Pozornosti našich hospodárov

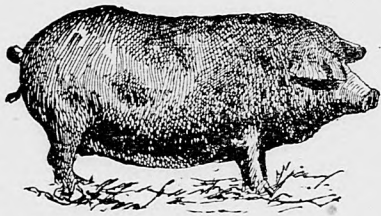

čo najvrelšie odporúčame po celom svete rozšírený a za výborne účinkujúci uznaný liek

proti
dúlu sviň,

ktorý obmedzuje šírenie sa choroby tej; výbornou svojou chemickou silou nielen od rozličných chorôb zachráni ošipané, ale aj vykrmeniu týchto v najväčšej miere pripomáha; o čom mnoho tisíc dakujúcich listov a osvedčení svedčí. — Cena spolu s návodom jedného pôvodného polkilového balíka je

koruna 1. —
jednokilového väčšieho
koruna 1.80
19 kilového balíka franco
posiela

Szent-István gyógyszertár Somogy-Szill.

Taktiež tam je k dostaniu, pri lámke, lúpaniu, rheume, pri neduhoch, krížov a iných kosti znamenite účinkujúci liek, ktorý už pre mnohým prinavrátil úplne zdravie. — o čom pôvodné dokumenta svedčia. Pri riadnom užívaní povyháňa akékoľvek neduhy kosti, organizmus nápadne posilňuje, a týmto spôsobom jeho prirodzená vlastnosť je, že telu mladistvú ohybnosť dodáva.

Cena jednej pôvodnej kor. 1.40. Jednej väčšej kor. 2.40
skl. s návodom je pôvodnej skl.

Založená 1735.

*

Telefon 395.

Mestská lekáreň k ČIERNEMU ORLOVI

Temešvár,

vnútorné mesto, námestie sv. Juraja

Adresa telegramu: Mestská lekáreň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným rheumatickým chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, boleniu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1—2 natrení. Nesčíselné vďakočinenie to dokazujú. Cena fľaše 2 koruny, cena fľaše na prábu 1 koruna.

Vodka na prsá a na plúca: Výt'ah z kolociera s vápnom fosforového kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, doposiaľ je neprekabáteným prostriedkom hojacim, ulavujúcim a posilňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých plúcach, pri pľucovom hurute, pri zachripnutí atď. Vela vďakočinení potvrdzuje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 2 koruny, fľašky na prábu 1 koruna.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje bez toho, že by prameňom krčv bola, alebo aj v tej najmenšej miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri tvrdej stolici, pri žalúdočnom hurute, pri zimnici, keď človek nemá chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha. Jedna škatulka 42 halierov, šesť škatuliek 2 koruny, 10 halierov.

Tieto vyprobované a za výborné uznane prostriedky dostať jedine v temešvárskej mestskej lekární, a len vtedy sú opravdivé sú-li obdarené obrannou známkou a podpisom. A preto varujeme sa falšovaných a napodobňovaných falošných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným poslaním summy (i s pričinením 32 halierov na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 10 korún franco.

Dvojnásobne elektromagnetický kríž

Nie Voltov kríž!

R. B. Nr. 86967 uzdravuje a rozveseluje, za čo dobre stojíme pri lámke, lúpaniu, astmatických galibách, beznivosti hucaniu uší, migrenu, záduhu, isebli, žltosti, udieraníu krve, krčom, proti všeobecnej slabosti a. t. d.

Nie ajní prostriedok!

I 20-ročné choroby byly už takým spôsobom odstránené.

Celkom zvláštnym spôsobom upozorňujeme ctené obecnstvo, že môj apparát nemá sa pomýliť s apparátom Voltu, ktorý na základe svojej neužitočnosti nielen v Nemecku, ale i v Rakúsku je zakázaný, kdežto moja dvojnásobne magnetická kríž nr. 86967 na základe svojej vymeranej liečacej sily zvláštnym spôsobom sú odporúčané. — Ten chorý človek, ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní nebol uzdravený, naspät' dostane svoje peniaze. Kde nič nemohlo pomôcť, prosím môj apparát upotrebiť.

Malý apparát stojí 4 krun. ktorý je len pre deti a pre veľmi slabé ženy.

Veľký apparát 6 krun. Pri ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má upotrebovať.

Len pre zastaralé choroby a influenzy. S dobiereku alebo s vopredným poslaním peňazi rozposiela hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlast' a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,

Budapešť, V., Vadász-u. 42M. Kálmán-u. na rohu.

So dňa na deň viac sa
preukazuje jako ———

dobrodenie
a nevyhnutel'ná potreba v kaž-
dej rodine ———

**Kathreinerová ———
Kneipp-sladová káva**

Ľni jedna obozretná gazdina nech
neostýcha zaviesť túto chutnú,
zdravú, kávu do svojej domácnosti.

Niet žiadnej lepšej zastupiteľ'ky a
nahraditeľ'ky bôbovej kávy tam,
kde je táto lekárom zakázaná. ———

Kathreinerová Kneipp-sladová káva
je len vtedy pravdivá, keď je na balí-
koch farár Kneipp ochranná známka.
Otvoreno predavaná alebo iným spô-
sobom balikovaná káva je už viac nie

Kathreiner-ová.